KARADAĞ
ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER 3

2. GENEL EKONOMİK DURUM 4

3. DIŞ TİCARET 5

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR 8

5. TÜRKİYE ile TİCARET 10

EKLER: 13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Karadağ Cumhuriyeti
Nüfus	624.000 (Ekim 2025, IMF)
Dil	Karadağca (Montenegrin)
Yüzölçümü	13.888 km²
Başkent	Podgorica
Başlıca Şehirleri	Niksic, Bijelo, Polje, Bar, Budva
Yönetim Şekli	Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Cumhurbaşkanı Jakov Milatović
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: UN (United Nations), IAEA (International Atomic Energy Agency), WTO (World Trade Organization), WHO (World Health Organization), ILO (International Labour Organization), IMF (International Monetary Fund), WB (World Bank Group), FAO (Food and Agriculture Organization).

Coğrafi Konum
Karadağ, Güneydoğu Avrupa'da bir ülkedir. Doğusunda Arnavutluk ve Kosova, kuzeyinde Sırbistan, batısında Hırvatistan, Bosna-Hersek ve güneyinde Adriyatik Denizi yer alır. Başkenti, Podgorica'dır (eski Titograd).

Siyasi ve İdari Yapı
Karadağ dağılan Yugoslavya'yı oluşturan altı Cumhuriyetten biriydi. Ülke, 2003 yılında Sırbistan-Karadağ olarak daha esnek bir federasyonda yer almış, daha sonra 21 Mayıs 2006'da yapılan referandum ile bu federasyondan bağımsızlık kararını alarak, 3 Haziran 2006'da bağımsızlığını ilan etmiştir. Karadağ bugün Cumhuriyet idaresine sahip Parlamenter Demokrasi ile yönetilmektedir. Seçimler dört yılda bir yapılmaktadır. Ülke 23 Belediye'ye ayrılmıştır. Her belediye içerisinde birden fazla şehir ve kasaba olabilmektedir ve Kuzey, Orta ve Kıyı Bölgelerine ayrılan Ülkede tarihsel olarak her bölge "nahije"lere ayrılmıştır.

Nüfus ve İstihdam
Karadağ'ın nüfusu 2025 yılı tahminlerine göre 624.000'dir. Toplam nüfusun %49,4'ünü erkek nüfus, %50,6'sını kadın nüfus oluşturmakta, doğum oranı Avrupa ülkeleri genelinde olduğu gibi gittikçe azalmaktadır. Nüfusun %63'ü şehirlerde yaşamaktadır. Nüfusun %45'ini Karadağlılar, %29'unu Sırplar, %9'unu Boşnaklar ve %5'ini Arnavutlar oluşturmaktadır. İşgücünün %7,9'u tarım, %17,1'i sanayi, %75'i hizmetler sektörlerinde istihdam edilmektedir.

Doğal Kaynaklar
Karadağ'ın doğal kaynakları arasında ormanlar, boksit ve hidroelektrik enerji en önemlileridir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar $)	7,7	8,3	9,4	10,2	10,8	11,3	11,9	12,5
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	6,5	3,2	3,2	3,2	3,0	3,0	3,0	3,0
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- $)	12.262	13.259	14.986	16.380	17.211	18.051	18.959	19.899
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	8,6	3,3	4,1	2,3	2,3	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-11,2	-17,1	-18,1	-17,5	-17	-16,5	-16,1	-15,6
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	0,62	0,62	0,62	0,62	0,63	0,63	0,63	0,63
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	59,6	60,8	60,8	61,6	61,7	62,2	63,2	64,8

Kaynak: IMF

*****Tahmini veriler (Ekim 2025)

Karadağ ekonomisi serbest pazar sistemine geçiş dönemi yaşayan bir ekonomidir. Ülkedeki işsizlik ve bölgesel eşitsizlik kalkınmada anahtar olan politik ve ekonomik problemlerdir. 1999'da başlayan özelleştirme sürecinden bu yana %85 kadar devlete ait kuruluş özelleştirilmiştir. Bankalar, telekomünikasyon ve benzin dağıtım şirketlerinin %100 özelleştirilmiş durumdadır.

Oldukça küçük bir ülke olan Karadağ'ın ekonomik yapısı, turizm de dahil olmak üzere hizmet sektörü ağırlıklıdır. Alüminyum başta olmak üzere birkaç ürün dışında imalat sektörü ön planda değildir. Tarım sektörü de hizmetler sektörünün gerisinde kalmaktadır. Karadağ turizmde her sene nüfusunun iki katı turisti ülkede misafir etmektedir. Gemi ve yat turizmi olanakları da sunan yeni lüks turizm işletmeleri bu sektöre önemli katkılar sunmaktadır.

Ülkede, kara ve demiryolu ağlarının, hava ulaşım imkanlarının iyileştirilmesi ve genişletilmesine de önem verilmektedir.

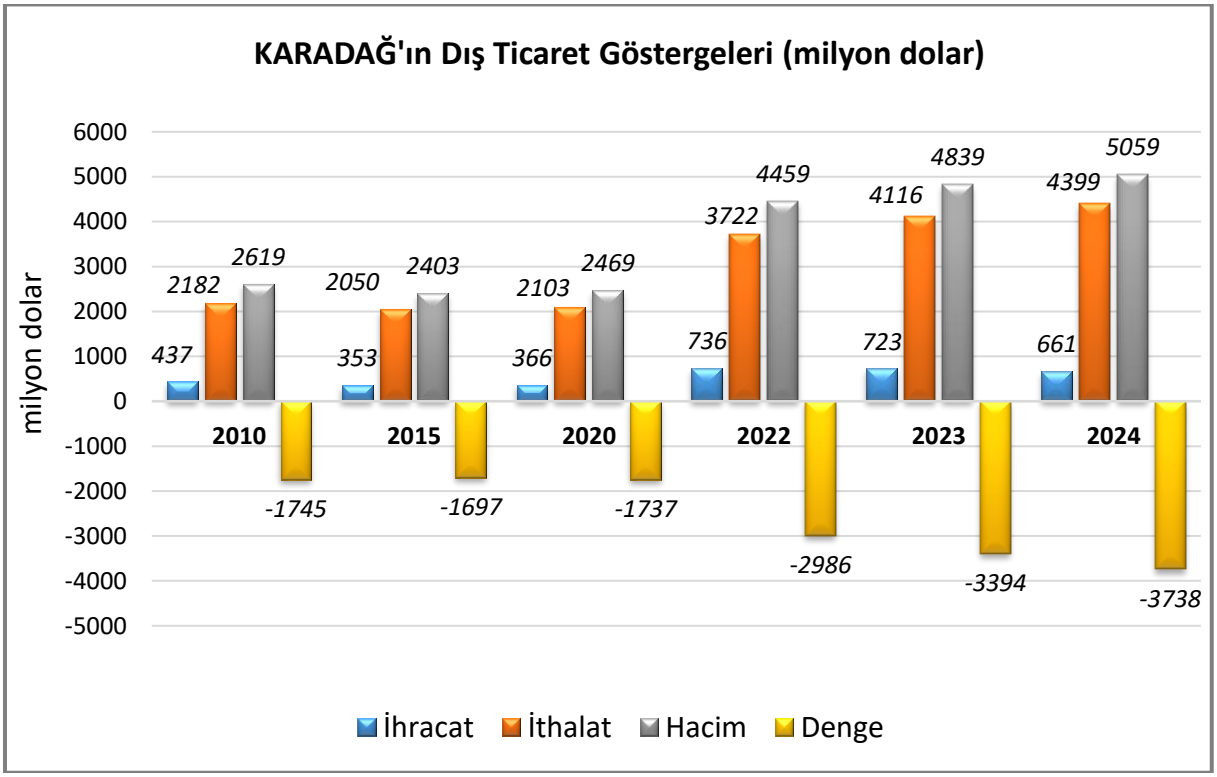
3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Karadağ'ın ihracatı ağırlıklı olarak belirli ürünlere bağlıdır. Ülkenin ihraç ettiği ürünlerin yarısından fazlasını alüminyum, elektrik enerjisi, çelik ve petrol ürünleri ihracatın büyük kısmını oluşturmaktadır.

Ülkenin ihracat yaptığı ilk beş ülke; Sırbistan, Bosna Hersek, Macaristan, Hong Kong ve Türkiye'dir.

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

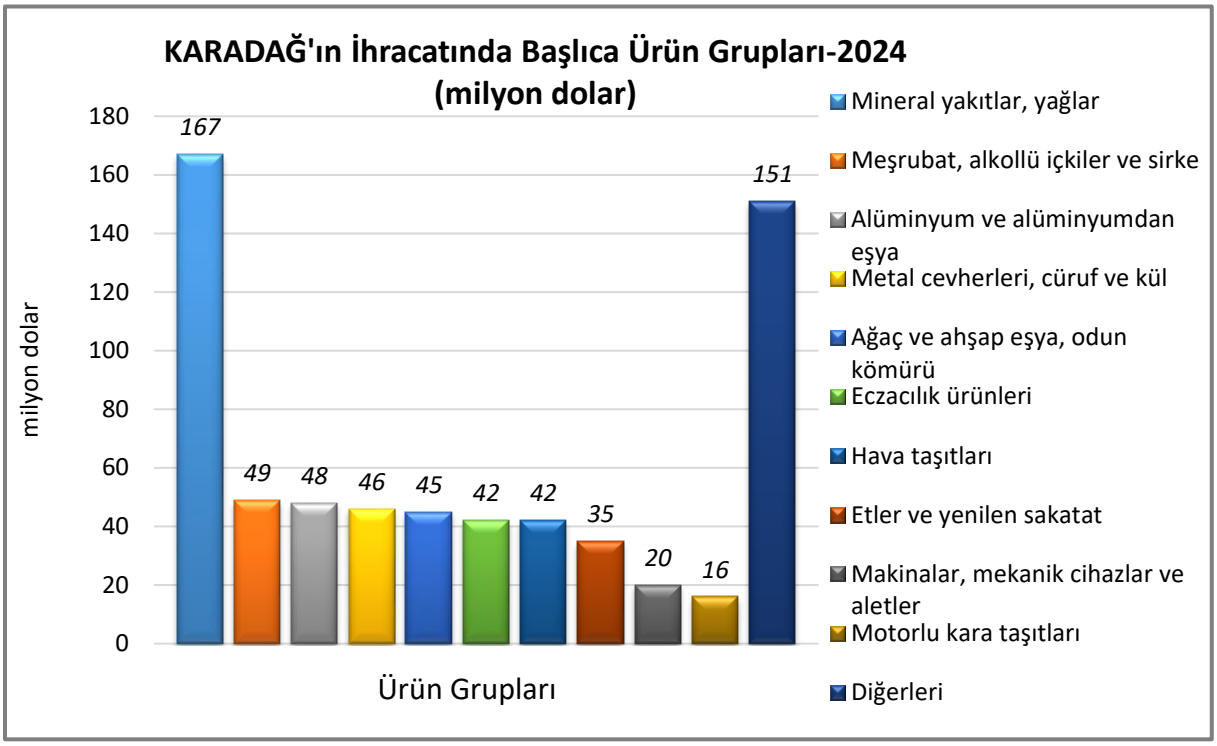
Ülkenin ithalatı ihracatına göre daha çeşitli ürünlerden oluşmaktadır. Ülke hemen hemen her şeyi ithal etmek durumundadır.

Karadağ'ın ithal ettiği başlıca ürünler aynı zamanda ülkenin toplam ithalatının yaklaşık üçte birini oluşturan petrol, çeşitli makineler, elektrikli aletler ve motorlu taşıtlar ve gıda maddeleridir.

Ülkenin ilk beş tedarikçi ülkesi Sırbistan, Çin, Almanya, İtalya ve Bosna-Hersek'tir.

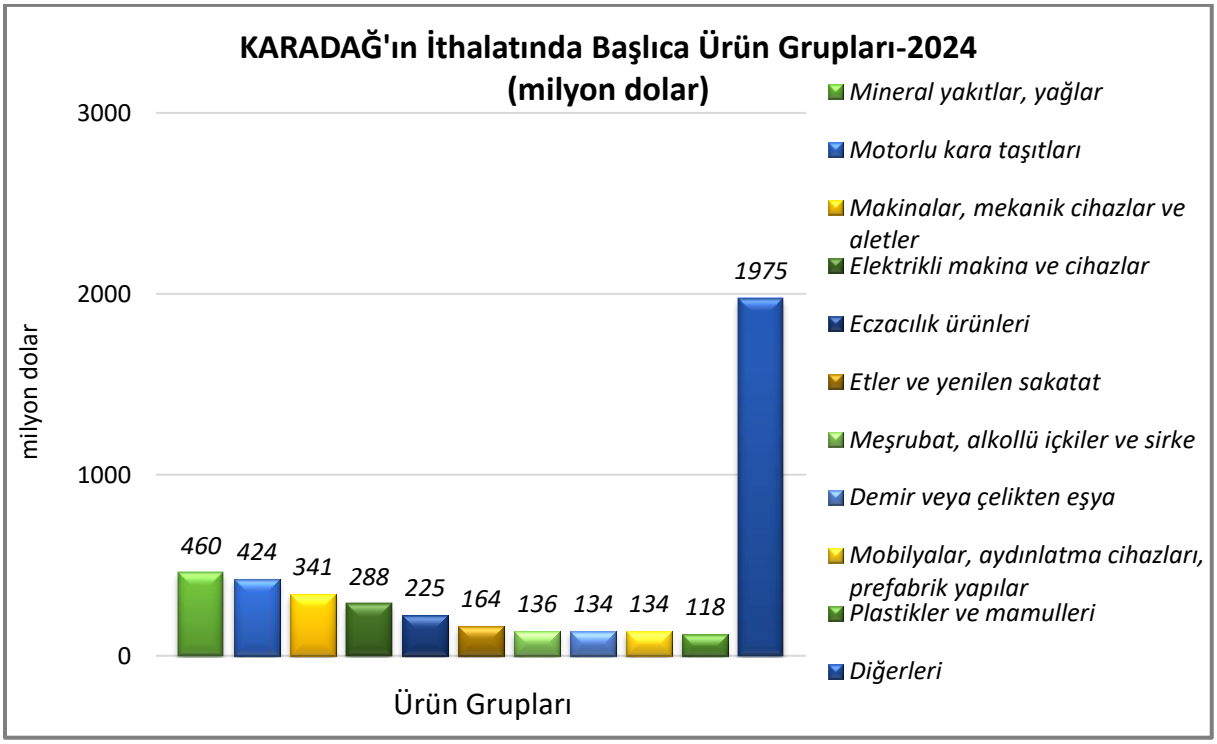
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap
Detaylı tablo için tıklayınız

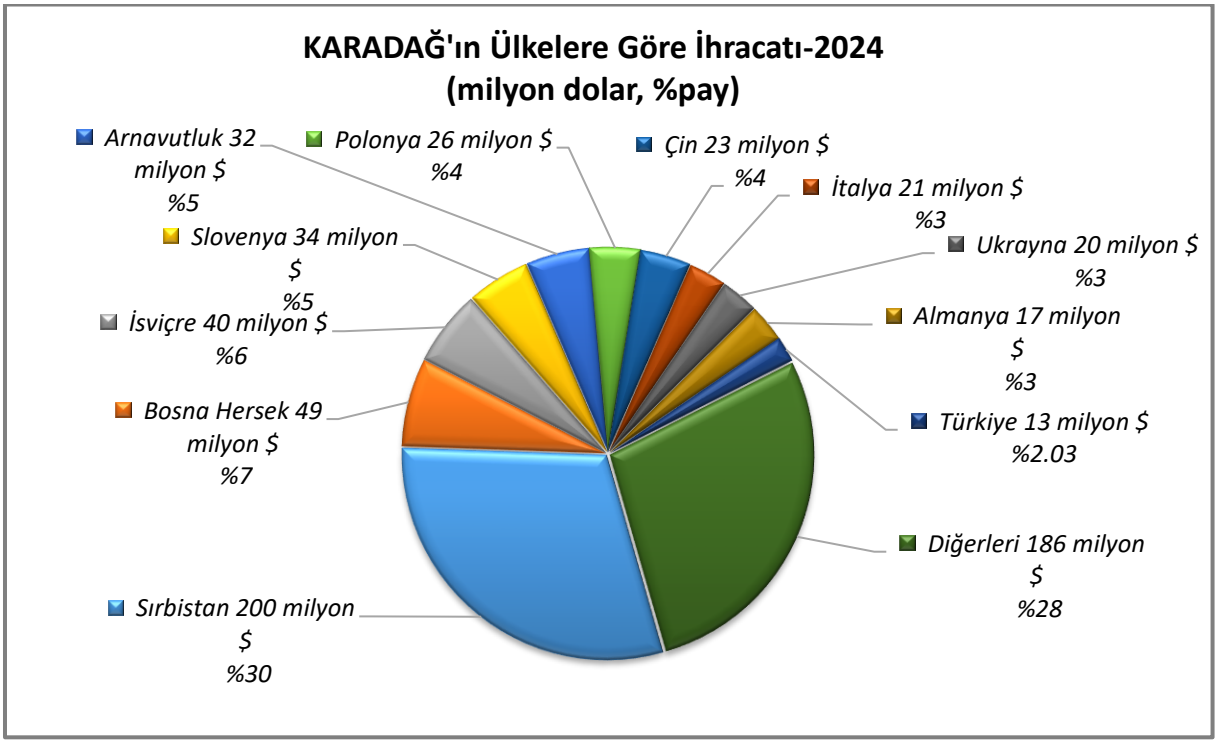
İthalat

Kaynak: Trademap
Detaylı tablo için tıklayınız

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

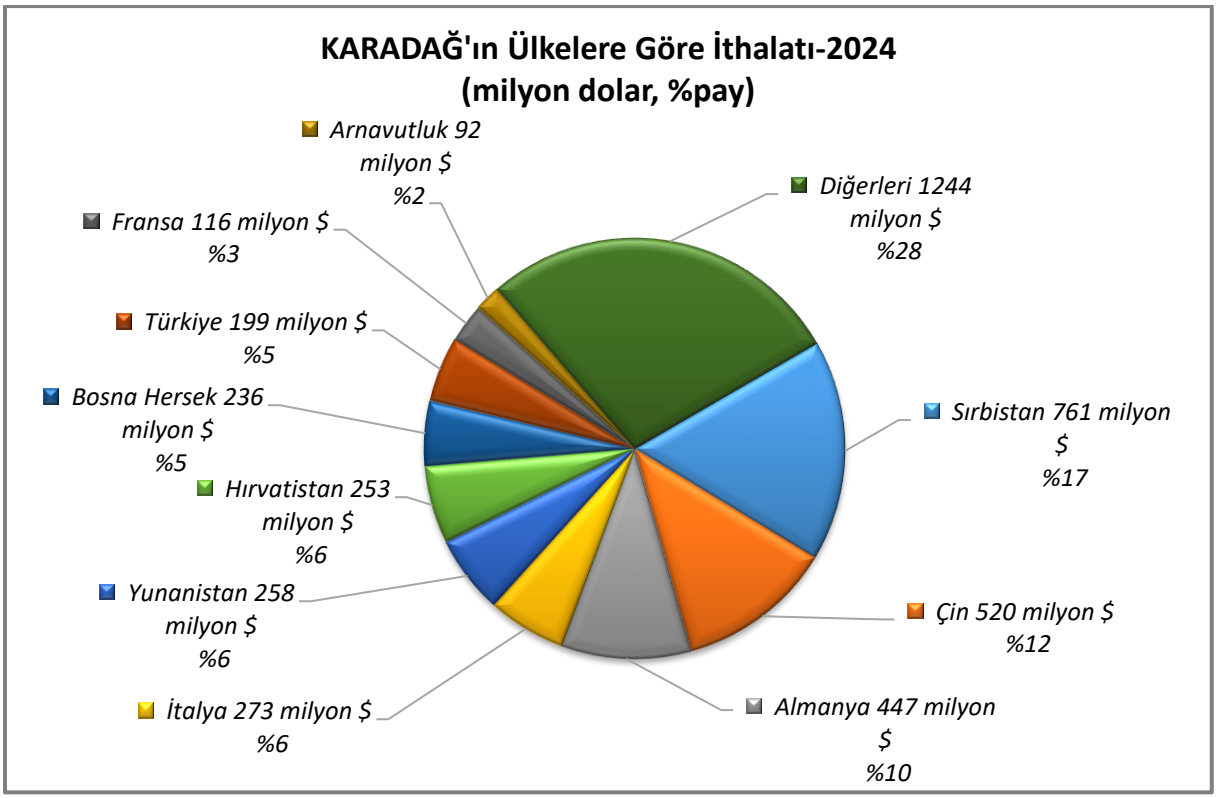
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız]

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız]

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Karadağ, 2023 yılında 526 milyon dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 122. sıradadır (ABD 311 milyar dolar ile 1., Türkiye 10 milyar dolar ile 31., UNCTAD-2025). 2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 2 milyar dolar olan Karadağ, 2023 yılında 6 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 142. sıradadır (ABD 13 trilyon dolar ile 1., Türkiye 157 milyar dolar ile 43., UNCTAD-2025). Karadağ'da tarım (hayvancılık, organik tarım, gıda üretimi, orman ve ormancılık üretimi), enerji, turizm ve bankacılık alanları en fazla dikkat çeken yatırım sektörleridir. Ruslar, Karadağ'da emlak satın alan yabancıların başında gelmekte olup, Rusları, İngilizler ve İrlandalılar izlemektedir. Avusturya ve Sloven firmaları ise turizm alanında yatırım yapmaktadırlar.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2023	**2024***	**2025***	**2026***	**2027***	**2028***	**2029***
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (milyon $)	525,90	630,00	660,00	700,00	-	-	-
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	6,98	7,60	7,70	7,90	-	-	-
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (milyon $)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (milyon $)	-57,30	-70,00	-50,00	-50,00	-	-	-
Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (milyon $)	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: The Economist Intellegence Unit-EIU
***Tahmini veriler (Ocak 2025)**

Yabancı Yatırım Mevzuatı

1 Nisan 2011'de kabul edilen yeni Yabancı Yatırım Yasası Karadağ Yatırım, Destek ve Tanıtım Ajansı'na (Montenegrin Investment Promotion Agency-MIPA, *http://www.mipa.co.me*) yabancı yatırımların geliştirilmesiyle ilgili görevlerle tüzel kişilik statüsü verilmiştir.

Ajansın görevleri:

1) Strateji ve Ajans'ın yıllık iş programı dahilinde yatırım olanaklarını tanıtmak için profesyonel görevleri yürütmek,
2) Yatırımların desteklenmesi ve geliştirilmesi amacıyla, yerel özerk hükümet organları ve devlet kurumları ile işbirliği yaparak yabancı yatırımların uygulanmasını izlemek,

3) Yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla hükümete yabancı yatırımlar hakkında bilgi vermek,
4) Yabancı yatırımların ve yatırımcıların kaydını tutmak,
5) Kanun uyarınca yabancı yatırım alanında diğer faaliyetleri yürütmektir.

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler:

1- Serbest bölgedeki işletme gelir vergisinden (% 9) muaftır.
2- Serbest bölgeye getirilen maldan gümrük vergisi, gümrük giriş harcı, katma değer vergisi (%17) vb. vergi, harç vs. alınmamaktadır. Bu durum Serbest bölgede inşa edilen binaların inşasında ve bakımında kullanılan malzemelerin ithalatında da geçerlidir.
3- Dış ticarette ürün ithalatında ve ihracatında herhangi bir kontenjan, izin ve benzeri kısıtlama yoktur.
4- Serbest bölgede sermaye yatırımında, kar transferinde ya da iştiraklarda herhangi bir sınırlama yoktur.
5- Serbest bölgede bulunan emlaklar ve mülk için emlak vergisi alınmamaktadır.
6- Serbest bölgedeki mülk millileştirilemez ve kamulaştırılamaz.
7- Sadece serbest bölgedeki işletmede çalışanlar için %6 oranında emeklilik ve maluliyet ile %4 oranında sağlık sigortası ödenmesi zorunludur.

Vergi Kredileri: Sabit varlık yatırımlarının % 25'i bir sonraki vergi periyodunda ödenecek vergiden düşülebilmektedir. Vergiden düşülen bu miktar toplam ödenecek vergi miktarının % 30'unu aşamaz.

Gelişmemiş Bölge Teşvikleri (Ülkenin Kuzey Bölümü): Üretim faaliyeti gösterecek yeni kurulan firmalardan üç yıl boyunca vergi alınmaz.

Taşıma Kaybı: Sermaye kazançları ve kayıpları hariç faaliyetlerden kaynaklanan zararlar, 5 yıl boyunca takip eden yılların karlarından düşülebilir.

Menkul Değerlere Yapılan Yatırım: Sermaye yatırımlarından gelen kar yeni menkul kıymetlerin satın alınması için kullanılması halinde, bu kar bir yıl içinde yeniden yatırımda olduğu koşullarda vergiye tabi değildir. Menkul kıymetler satış karı iki yıldan fazla vergi mükellefi tarafından tutulursa vergiden muaftır. Karadağ'a yatırımlar hakkında ayrıntılı bilgi aşağıdaki kurumlardan alınabilir:
Montenegrin Investment Promotion Agency (MIPA)
Web sitesi: *http://www.mipa.co.me*
E-posta: info@mipa.gov.me
Montengrin Agency for Economic Restructuring
Web sitesi: *www.agencijacg.org*

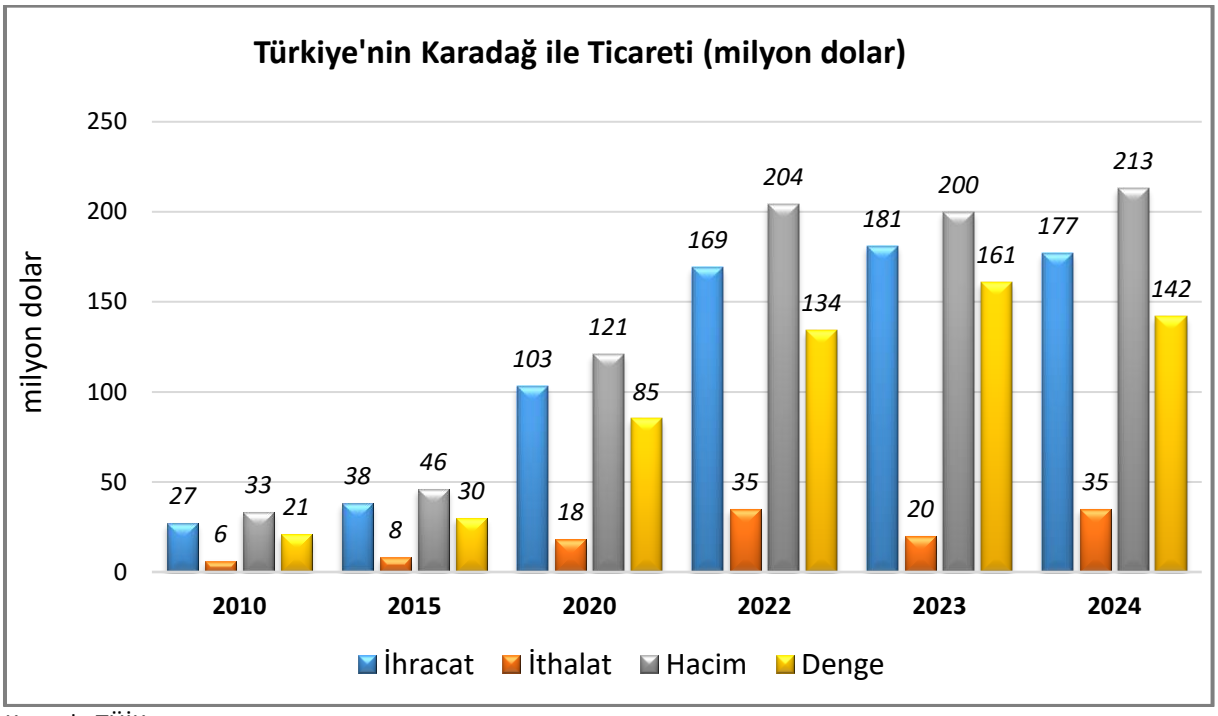
Serbest Bölgeler

Karadağ'ın liman kenti Bar, serbest bölge işletmesine sahiptir; AD Luka Bar (Port of Bar Holding Co.) - Free Zone Department (*http://www.lukabar.me*).

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Karadağ Dış Ticareti

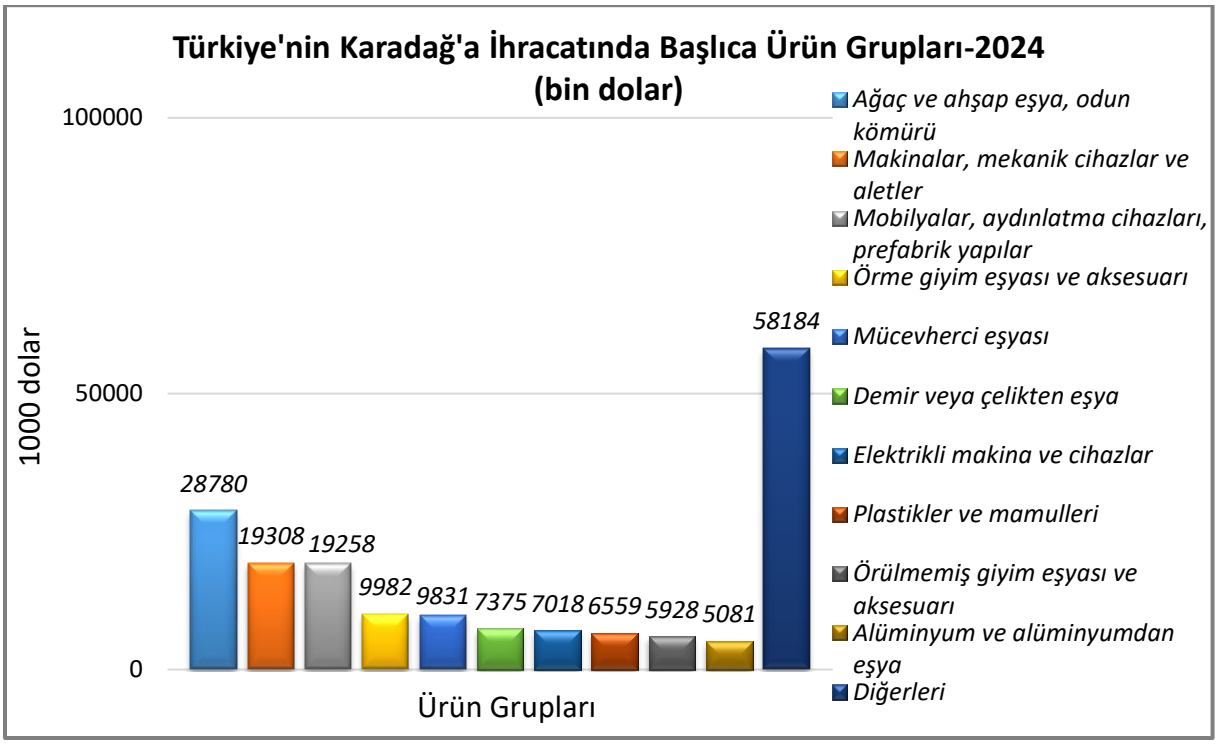

Kaynak: TÜİK

Genel olarak Karadağ bütün ihtiyaçlarını dışarıdan ithalat yolu ile karşılamak durumundadır. Halen serbest piyasa ekonomisine geçiş sürecini yaşamakta olan Karadağ ekonomisinin giderek büyüyeceği beklenmektedir. Yeniden yapılanma sürecinde olan Karadağ pazarının yeni ürün ve markalara açık konumda olması ve pazarın henüz doyum noktasına ulaşmamış olması ihracatçılarımız için fırsat sunmaktadır. Karadağ ile bir serbest ticaret alanı kurulmasına dair sürdürülen müzakereler sonunda Türkiye-Karadağ Serbest Ticaret Anlaşması (STA) 26 Kasım 2008 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma metni 14 Ocak 2010 tarihli ve 27462 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2010 tarihinde de yürürlüğe girmiştir.

Anılan STA ile ihracatçılarımıza, Karadağ pazarında Avrupa Birliği ihracatçıları ile eşit rekabet imkânı sağlanmıştır. Sanayi mallarında, Karadağ-AB İstikrar ve Ortaklık Anlaşmasında düzenlenen tercihli rejim Türkiye-Karadağ STA'sına aynen yansıtılmıştır. Bu çerçevede, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte; Karadağ menşeli tüm sanayi mallarının Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Anlaşmada ayrıca, ülkemiz menşeli sanayi mallarına Karadağ tarafınca AB'ye tanınan tavizlerin gerisinde bir tercihli rejim uygulanmayacağı da hükme bağlanmıştır. Anlaşmanın tarım ürünlerine ilişkin bölümünde, seçilmiş birkaç tarım ürününde taviz değişimi konusunda mutabakata varılmış, taraflar birbirlerine sınırsız miktarda veya tarife kontenjanları dahilinde vergiden muaf olarak veya MFN vergi indirimi şeklinde tavizler tanımıştır.

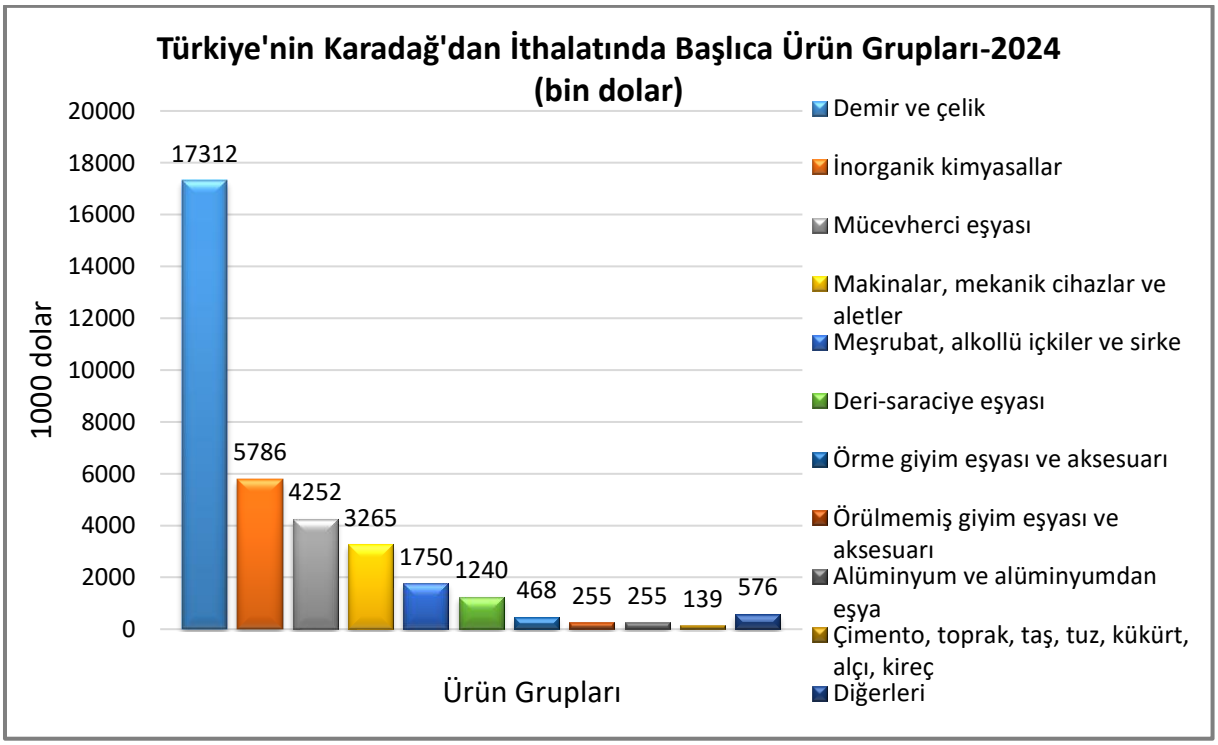
Türkiye'nin Karadağ'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

Türkiye'nin Karadağ'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2024 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Karadağ 54 milyon dolar ve % 1 pay ile 19. sıradadır (ABD 1,3 milyar $ ile 1., TCMB-2025).

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine göre Karadağlı firmaların Türkiye'de herhangi bir yatırımları bulunmamakta olup, Ülkemizde sadece 7 adet Karadağ sermayeli firma faaliyet göstermektedir.

T.C. Podgorica Ticaret Müşavirliği tarafından firmalarımız için önerilen potansiyel yatırım alanları:
* Turizm (Yaz ve Kış turizmi),
* Enerji (HES ve yenilenebilir enerji teknolojileri) ve madencilik,
* Müteahhitlik ve teknik müşavirlik sektörü,
* Sağlık sektörü,
* Yolcu ve yük taşımacılığı sektörü,
* Havalimanı işletmeciliği,
* Film/dizi sektörü,
* Büyükbaş/küçükbaş hayvancılık ve ürünlerinin üretimi,
* Tarım (özellikle organik tarım),
* Gıda ürünleri üretimi (özellikle süt ve süt ürünleri),
* Orman ve ormancılık ürünleri işletmesi (her türlü mobilya imalatı),
* Tekstil (hazır giyim ve döşemelik),
* Ayakkabı üretimi olarak belirtilmektedir.

Fuar Katılımları:
T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2025 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel):
https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2024-ve-2025-yilinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar

EKLER:

<u>EK-1</u>: Karadağ'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**437 051**	**736 364**	**722 520**	**660 692**	**-8,6**
2716	Elektrik enerjisi	178 950	223 758	124 064	18,8	-44,6
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	34 801	44 798	41 859	6,3	-6,6
7601	İşlenmemiş alüminyum	179 570	77 017	41 541	6,3	-46,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	28 956	27 756	31 131	4,7	12,2
2606	Alüminyum cevherleri ve konsantreleri	8 358	7 665	30 372	4,6	296,2
0210	Et ve yenilen sakatat (tuzlanmış, salamura, kurutulmuş veya tütsülenmiş)	17 621	22 488	28 413	4,3	26,3
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	28 810	30 270	26 852	4,1	-11,3
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	1 540	25 832	25 559	3,9	-1,1
8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	105	1 404	21 667	3,3	1443,2
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	13 066	14 549	17 741	2,7	21,9
4401	Yakmaya mahsus ağaçlar, ince dilimler veya yongalar halinde ağaç, talaş, döküntü ve artıklar	16 414	17 171	12 755	1,9	-25,7
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	15 869	12 133	11 759	1,8	-3,1
2702	Linyit (siyah kehribar hariç)	12 538	13 023	11 632	1,8	-10,7
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	7 947	5 946	10 386	1,6	74,7
2829	Kloratlar ve perkloratlar, bromatlar ve perbromatlar, iyodatlar ve periyodatlar	1 491	5 022	9 536	1,4	89,9

Kaynak: Trademap
Karadağ verileri

EK-2: Karadağ'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**3 722 463**	**4 116 053**	**4 398 798**	**100,0**	**6,9**
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	403 935	340 182	338 909	7,7	-0,4
8703	Otomobiller	145 584	249 742	272 405	6,2	9,1
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	114 122	141 272	158 364	3,6	12,1
2716	Elektrik enerjisi	220 296	63 208	96 643	2,2	52,9
0203	Domuz eti (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	63 266	92 084	90 070	2,0	-2,2
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	64 053	76 305	77 607	1,8	1,7
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	47 496	61 191	62 131	1,4	1,5
2523	Çimento	40 207	53 810	61 083	1,4	13,5
3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	38 681	50 379	59 780	1,4	18,7
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	33 570	39 771	58 724	1,3	47,7
1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	44 026	56 826	58 461	1,3	2,9
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcılı, lezzetlendirilmiş)	41 520	55 245	57 201	1,3	3,5
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	41 335	51 437	54 009	1,2	5,0
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	28 018	38 926	46 368	1,1	19,1
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	30 019	48 421	45 031	1,0	-7,0

Kaynak: Trademap
Karadağ verileri

EK-3: Karadağ'ın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**736 364**	**722 520**	**660 692**	**100,0**	**-8,6**
1.	Sırbistan	157 131	206 360	199 610	30,2	-3,3
2.	Bosna Hersek	95 235	81 661	48 824	7,4	-40,2
3.	İsviçre	113 530	27 116	40 195	6,1	48,2
4.	Slovenya	53 708	79 443	34 309	5,2	-56,8
5.	Arnavutluk	21 125	24 163	31 748	4,8	31,4
6.	Polonya	17 506	13 249	25 913	3,9	95,6
7.	Çin	13 514	2 692	23 352	3,5	767,5
8.	İtalya	35 711	19 334	21 341	3,2	10,4
9.	Ukrayna	2 985	2 646	19 788	3,0	647,8
10.	Almanya	20 972	23 188	17 226	2,6	-25,7
11.	Lüksemburg	38 610	30 279	16 897	2,6	-44,2
12.	Çekya	15 619	32 103	15 074	2,3	-53,0
13.	**Türkiye**	**16 575**	**9 746**	**13 418**	**2,0**	**37,7**
14.	K. Makedonya	7 429	12 752	13 242	2,0	3,8
15.	Danimarka	10 030	6 945	10 086	1,5	45,2

Kaynak: Trademap, Karadağ verileri

EK-4: Karadağ'ın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)*
	TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)	**3 722 463**	**4 116 053**	**4 398 798**	**100,0**	**6,9**
1.	Sırbistan	648 194	715 526	760 983	17,3	6,4
2.	Çin	347 636	459 227	520 008	11,8	13,2
3.	Almanya	285 969	398 182	446 956	10,2	12,2
4.	İtalya	207 833	253 167	272 959	6,2	7,8
5.	Yunanistan	310 607	265 679	258 244	5,9	-2,8
6.	Hırvatistan	225 993	244 787	252 569	5,7	3,2
7.	Bosna Hersek	188 656	199 576	236 374	5,4	18,4
8.	**Türkiye**	**179 108**	**210 949**	**198 526**	**4,5**	**-5,9**
9.	Fransa	74 579	98 020	116 116	2,6	18,5
10.	Arnavutluk	71 732	81 910	92 008	2,1	12,3
11.	Polonya	64 201	80 206	87 255	2,0	8,8
12.	Hollanda	60 299	72 472	85 668	1,9	18,2
13.	İspanya	61 641	82 082	79 888	1,8	-2,7
14.	İsviçre	144 477	76 203	75 080	1,7	-1,5
15.	Slovenya	71 694	64 004	69 306	1,6	8,3

Kaynak: Trademap, Karadağ verileri

Ek-5: Türkiye'nin Karadağ'a İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**168 927**	**180 518**	**177 304**	**100,0**	**-1,8**
4410	Ağaçtan ve diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (OSB), vb. levhalar	17 802	11 934	17 632	9,9	47,7
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	6 321	11 641	11 277	6,4	-3,1
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	5 514	11 817	9 704	5,5	-17,9
4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	8 244	6 610	6 109	3,4	-7,6
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	3 090	4 236	4 730	2,7	11,7
7214	İnşaat demiri	4 511	537	3 689	2,1	587
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	3 134	3 409	2 782	1,6	-18,4
4418	Ağaçtan bina ve inşaat için marangozluk, mamulleri, doğrama parçaları	1 281	5 138	2 735	1,5	-46,8
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1 994	2 412	2 548	1,4	5,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 765	1 530	2 458	1,4	60,7
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	2 130	2 509	2 321	1,3	-7,5
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	1 160	2 244	2 159	1,2	-3,8
0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	1 723	2 102	2 108	1,2	0,3
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanslar	1 943	2 276	2 095	1,2	-8,0
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. makinaları	1 852	1 236	2 051	1,2	65,9

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Kardağ'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**35 039**	**19 619**	**35 298**	**100,0**	**79,9**
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	19 250	9 926	17 137	48,5	72,6
2829	Kloratlar ve perkloratlar, bromatlar ve perbromatlar, iyodatlar ve periyodatlar	522	1 672	5 785	16,4	246
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	3 762	3 345	4 252	12,0	27,1
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	12	6	2 416	6,8	40166,7
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	0	83	1 670	4,7	1912
4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	0	0	1 240	3,5	-
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	0	0	385	1,1	-
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	0	0	253	0,7	-
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	2 393	1 411	243	0,7	-82,8
8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve sistemleri; vidalar; dişli kutuları volan vb.	192	177	216	0,6	22,0
7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla)	0	0	175	0,5	-
2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	128	1	139	0,4	13800
8903	Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar	0	2	116	0,3	5700
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	0	26	80	0,2	207,7
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	0	0	74	0,2	-

Kaynak: Trademap, TR verileri

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025